

HVALER

MENIGHETSBLAD

NR 2 - 2026

79. ÅRGANG

**Takk til Grethe
Hummel**

Side 4 – 5

**Sommerkelder i
Hvaler kirke**

Side 10 – 11

**Sommerkonserter i
Hvaler kirke**

Side 14 -16

DEN NORSKE KIRKE

Hvaler menighet

kirken.no/hvaler

ANSATTE:

Marius Kjølholt

Kirketjener

Tlf: 483 92 297

marius@hvaler.kirken.no

Jenny Schorpen

Kirketjener og sekretær

Tlf: 907 13 680

jenny@hvaler.kirken.no

Jan Heier

Kirkeverge/daglig leder

Tlf: 474 79 730

jan@hvaler.kirken.no

kirkevergen@hvaler.kirken.no

Kaja Høvik Stiksrud

Barne- og ungdomskontakt

Tlf: 907 58 089

kaja@hvaler.kirken.no

Inger-Lise Ottersund

Pedagog

Tlf: 450 02 610

pedagog@hvaler.kirken.no

Marte-Kari Nilsen Melkerud

Kantor

Tlf: 917 27 075

kantor@hvaler.kirken.no

Kirkekontoret (Kirkens hus)

Storveien 12, 1680 Skjærhalden

Tlf: 474 79 730

post@hvaler.kirken.no

Hvaler sokn

Ole-Edvin Utaker,

Tlf: 982 46 551

o.utaker@gmail.com

Hvaler menighetsblad

Storveien 12, 1680 Skjærhalden

hvalermb@outlook.com

Ansvarlig utgiver:

Hvaler menighetsråd

post@hvaler.kirken.no

Kontonummer 1506.23.78902

Redaksjonskomité:

Ragnar Bjørck

Ellen Bjørnvall Viker

Marthe Nordengen Berntzen

Halvor de Flon

Jan Heier

Anne May Sandvik Olsen

Ansvarlig for annonsesalg:

Anne May Sandvik Olsen

Trykk:

moglegaard.no

	Side
Den Norske kirke, Hvaler menighet	2
Takk til Grethe Hummel	4
Kjære alle sammen	6
Vi sees til høsten!	7
Sommerhilsen fra vikarprest Stine	8
Sommerkvelder i Hvaler kirke	10
Sommerhilsen fra ordføreren	12
Sommerkonserter i Hvaler kirke	14
Nytt fra menighetsrådet	17
Velkommen til Ytre Hvaler nasjonalpark! – den umistlige naturen	18
Minneord Harald Nilsen	21
Intervju med Kathe Sandvik Olsen	24
Aftenposten 18. september 1925	26
Mannen og engelen	29
En herlig gjeng!	30
Fra konfirmantenes egen gudstjeneste	31
Konfirmantarbeidet i Hvaler menighet	32
Kjenner du noen som vil konfirmere seg i Hvaler menighet i mai 2027?	33
Barnas side	34
Knøttesang	35
Sommerens salme	36
«St. Georgsgildene i Norge»	37
Sommerfest i Hvaler	38
Program Frøkengården sommeren 2026	39
Stand på seniormessen 2026	41
Åpen kirke 2026	49
Sommerutstilling Kirkens hus	50
Ikke mas	52
Fra foreningslivet på Hvaler	53
Gudstjenester i Hvaler menighet sommer 2026	54
Sorg og glede i våre kirker	55

Kjære deg, Grethe!

Nå er det 14 år siden du kom til oss i Hvaler menighet. Palmesøndag i 2012 ble du innsatt som vår nye sokneprest.

På innsettelsesgudstjenesten tok en fullsatt Hvaler kirke imot deg. Et mektig nyskrevet verk av Ken Phillips for firhendig orgel fulgte deg opp kirkegulvet.

Vi var mange som gledet oss til du skulle flytte inn i den nyrestaurerte prestegården og ta fatt på din prestegjerning her på Hvaler. Vi var spente på hvem du var, hvilke verdier du sto for og hvordan du ville lede menigheten videre.

Du ønsket å lede menigheten og du har ledet. Din ledelsesform har ikke vært å gå foran, men midt i blant. Med din ydmykhet, rettskaffenhet, klokskap og mildhet har du vært inkluderende og lyttende.

Klokskapen din kommer til syne i menneskemøtene. Du ser, hører på og samtaler med mennesker i ulike faser av livet. Din mildhet og din evne til å rose og å løfte opp og frem, er retningsgivende.

Sørgende har opplevd å bli fulgt omsorgsfullt opp i en sorgtung hverdag. Den nære samtalen sammen med kaffekopp og strikketøy har vært til stor trøst og glede. Tidlig forsto vi at du er et medmenneske med et levd liv som ønsker å samarbeide og å lytte til det andre er opptatt av.

Du markerer deg med dine standpunkt. Dine grundig forberedte prekenes formidler budskap om glede og forsoning. Mang en en gang er vi blitt beriket og berørt av å ha hørt deg reflektere over og å formidle bibeltekster. Evangeliet om Guds nåde er fremtredende og tydelig.

I prekenene så vel som i menneskemøtene, har du bidratt inn til en inkluderende og åpen folkekirke med takhøyde.

Grethe, til mektige firehendige orgeltoner kom du inn til en fullsatt Hvaler kirke for å begynne på din prestetjeneste i vår menighet. Din prestep praksis har på flere måter vært mektig, ikke som et orgelbrus med pomp og prakt. Nei, den har vært mektig på grunn av at din personlighet har berørt oss.

Nå takker vi både deg og vår Herre for at akkurat du kom til oss. Takk for den medvandrerer, forkynneren og veiviseren du har vært for oss i Hvalersamfunnet.

ilo

Takk

Takk for dei små orda
du sa då eg trong dei mest
takk for handa di
som heldt fast når eg var nær ved å sleppe
takk for at du såg meg
– ikkje berre slik eg er
men slik eg kan bli
det er ikkje alt
ein kan seie med ord
men dette kan eg seie
takk for at du er du

Bente Bratlund

90.000 barn i Norge vokser opp i hjem med rus. Med din støtte kan vi hjelpe flere familier som strever!

Gjør barnas hverdag litt lysere.

Gi din gave på **Vipps 936679**

 Blå Kors

Kjære alle sammen

Sommeren ligger foran oss med lyse kvelder, åpne dører og litt mer tid til å puste. Noen reiser bort, andre blir hjemme. Noen gleder seg til ferie og fellesskap, mens andre kan kjenne på ensomhet og savn når sommeren kommer. Livet tar ikke ferie.

I kirken hører vi ofte om hvordan Jesus møtte mennesker nettopp underveis – ved sjøen, på veien, rundt et bord eller i stillheten. Kanskje er sommeren også en slik tid: en anledning til å oppdage at Gud ikke bare finnes i det store og høytidelige, men midt i hverdagen – i lyset over fjorden, latteren rundt grillen, smaken av jordbær, eller i et stille møte med mennesker.

Vi lever i en tid hvor mye skjer raskt og hektisk. Derfor trenger vi steder og øyeblikk som minner oss om at mennesket er mer enn det som kan måles og veies. Sommeren kan gi oss rom og tid til å være hele mennesker – ikke bare effektive, men levende, til stede og åpne. Åpne for naturen, for hverandre og kanskje også for det som er større enn oss selv.

Kirkene våre ønsker vi skal være et slikt sted: et sted for fellesskap, ettertanke, håp og

gjenklang. Et sted hvor ingen trenger å ha alt på plass for å høre til.

Takk til alle som bidrar med så mye til kirkefellesskapet på Hvaler, med omsorg, sang, dugnad, kaffe, ungdom, bønn og nærvær gjennom året. Dere er med på å gjøre kirken varm og levende.

Jeg ønsker dere alle en god og velsignet sommer – med hvile, gode menneskemøter og lyse dager.

Varme sommerhilsener

Ole-Edvin Utaker, leder

Vi sees til høsten!

Sommer for meg er båt mellom holmer og skjær – og en og annen gang på skjær, må jeg innrømme.

Først 9 fots Steady, senere Askeladden med rigg, seiljolle, skjærgårdsjeep, 14 fots GH som for lengst har sett sine beste dager, men likevel gir timevis med båthygge. Med hytte og båt plass ytterst på Kråkerøy, gikk og går turen veldig ofte i Hvalerskjærgården. Innsiden av Vesterøy og til Sand marina når sørvesten står på. Utenskjærs fra Akerøya til Papper når vannet er flatt og sola skinner, med en sving utom Søster om været er riktig fint. Disse og mange andre steder i skjærgården lengter jeg alltid tilbake til.

Jeg har tenkt mange tanker putrende på båttur rundt Hvalerøyene, men at jeg engang skulle bli sokneprest der har nok ikke vært en

av dem. I båten i sommer vil det imidlertid uten tvil være noe av det jeg tenker mest på. Jeg starter 1. september og er både spent og forventningsfull på hva både ny type jobb og nytt sted vil bringe med seg av gleder og utfordringer. Jeg gleder meg til å bli mer kjent med sted og folk og er nysgjerrig på hva vi kan få til sammen og hvordan vi kan gjøre kirkene og arbeidet i menigheten til åpne og inkluderende fellesskap som kan favne alle som ønsker å være en del av det.

God sommer! Vi sees til høsten!

Mvh. Vigmond Gundersen Djupang

Sommerdag på Hvaler. Foto Jon Hermansen.

Kjære alle i Hvaler menighet

Når dette sommernummeret av menighetsbladet kommer i postkassen, nærmer tiden seg også for at jeg avslutter vikariatet mitt som prest her ute i øyriket. Derfor har jeg lyst til å sende en varm takk til dere alle.

Det har vært en gave å få være vikarprest i Hvaler menighet. Jeg har møtt mennesker i mange ulike situasjoner: dåp, gudstjenester, konfirmantundervisning, menighetsarbeid, kirkekaffe og andakter. Mange av disse gode

menneskemøtene kommer jeg til å ta med meg videre.

Sommer på Hvaler har sin egen rytme. Lyset over sjøen, lukten av saltvann, båter som legger fra kai, yrende liv, barnestemmer og

stille kvelder. Midt i alt dette finnes også kirken og fellesskapet. Det betyr mer enn vi kanskje er klar over i det daglige.

Jeg tenker ofte på ordene til Hans Børli i diktet «junikveld»:

*Vi sitter i slørblå junikveld
og svaler oss ute på trammen.
Og alt vi ser på har dobbelt liv,
fordi vi sanser det sammen.*

*Se – skogsjøen ligger og skinner rødt
av sunkne solefalls-riker.
Og blankt som en ting av gammelt sølv
er skriket som lommen skriker.*

*Og heggen ved grinda brenner så stilt
av nykveikte blomsterkvaster.
Nå skjelver de kvitt i et pust av vind,
– det er som om noe haster ...*

*Å, flytt deg nærmere inn til meg
her på kjøkkentrammen!
Den er så svinnende kort den stund
vi mennesker er sammen.*

Slik er det også med tiden vi får sammen. Vi låner hverandre for en stund, og i den tiden betyr det noe hvordan vi er til stede og ser hverandre.

Jeg håper dere fortsetter å ta vare på alt det gode arbeidet som gjøres i menigheten. Ikke minst alt det frivillige arbeidet som mange legger ned timer, omsorg og hjerte i. Menigheter bæres ikke først og fremst av prester og ansatte, men av mennesker som ser hverandre, inviterer inn og skaper fellesskap. Det er kanskje viktigere enn noen gang. Ensomhet og utenforskap finnes også i vakre sommerkommuner. Et besøk, en telefon eller en prat ved kirkekaffen kan bety mer enn vi aner.

Takk for at jeg fikk være prest hos dere denne tiden. Takk for tilliten, samtalene og fellesskapet. Jeg ønsker dere alle en god og fredelig sommer, med tid til hvile, nærvær og gode menneskemøter.

Alt godt,

*Prestevikaren i Hvaler menighet
Stine Torp Løkkeberg*

SOMMERKVELDER I HVALER KIRKE

SØNDAGER KL. 19

Hvaler kirke 28. juni

Petter Dass

En kveld med
salmer, sanger
og historier
av og om hr. Petter.

v. Barbro Th. Bjørck og
Jan Olav Aarflot

Marte-Kari Melkerud trakterer orgelet
denne kvelden

Hvaler kirke 12. juli

«Syng liv i ditt liv før du går»

Forfatteren Hans Børli, formidling og sang
ved Synnøve Sakura Heggem.

(Prest, forfatter og forsker bosatt på Rena.)

SOMMERKVELDER I HVALER KIRKE

SØNDAGER KL. 19

Søndag 26. juli

Ikonene i østkirken

«Massemmedia har gjort ånden steril.
Ikonenes skjønnhet skal redde oss!»
Archemandrit Zinon, russisk ortodoks
munkeprest, teoretiker, lærer og
ikonmaler.

Foredrag v/ Julie Arntzen,
billedkunstner og ikonmaler fra
Hvaler.

Velkommen til en aften med historier
fra en annen verden.

Søndag 9. august

En time med PERLER
– solo og allsang.
Åse M. J. Breen,
Ole Jørgen Grønlund,
Torunn Nævdal,
Hilde Ding.

Mona Vauger

SOMMERHILSEN FRA ORDFØREREN

God sommer

Ulf Jardar har gitt ut noen hefter der han har gjengitt artikler som sto i avisen. Der er også gjengitt et referat fra Hvaler herredsstyre i Fredrikstad blad 28. februar 1911.

Sitat: «Andragende fra beboere på Papper om bidrag til oppføring av bro over Hvalersund. Det opplyses at den gamle trebro eller overgang nå er falleferdig og risikabel å benytte. Det er nå 24 skolebarn som benytter denne overgangen. Man besluttet å nedsette en komite som har å fremkomme med overslag over såvel gang, -som kjørebro oppmuret av stein vil koste, og valgtes A. Andersen, Vauer, J. Martinsen, Hauge og C.A. Wallstrøm.»

I dag planlegges det igjen for ny bro over Hvalsund. Landheving, sjø og vær har gjort farleden under brua og inn i Vauerkilen vanskelig for de som har båt i kilen.

Men folk må frem med båt og over bru i dag som tidligere. I forbindelse med ny bru har vi tenkt at vi må prøve å bruke anledningen når det allikevel skal bygges i området til å gjøre farleden under brua og inn i Vauerkilen bedre. Det ligger i dag store sandbanker med skjellsand i farleden. Vi får ikke lov til å flytte på dette med begrunnelse farled, fordi naturverdiene har et sterkt vern i strandsonen. Men kanskje finnes det nye muligheter – hvis vi evner å se fortid, natur og fremtid i sammenheng.

Når vi først løfter blikket bakover, er det verdt å minne om hvilken betydning havet og ressursene der har hatt for oss. En av

landets ledende forskere på østers, Stein Mortensen skriver i sin bok at det finnes spor av at mennesker har spist østers lenge før det finnes skriftlige kilder. Østersskall går svært langsomt til grunne. Ved å grave i sedimenter kan vi se at østers var her fra uminnelig fortid. For de første menneskene i Skandinavia var skjell lette å få tak i, nærende og mettende. Og de kunne oppbevares levende, noe som gjorde de svært holdbare. Det ligger store mengder østersskall i gamle avfallshauger fra steinalderen. Denne enorme mengden med skall viser at østers var en av hovedelementene i kostholdet for flere tusen år siden. Skjell kan overleve lange opphold ute av vannet, de har vært med på sjøreiser som fersk matvare sannsynligvis så lenge mennesker har ferdes til sjøs. Stort sandskjell er f.eks. funnet på begge sider av Atlanterhavet, der nyere genetiske studier viser at bestandene er like, for en art som selv ikke er i stand til å flytte seg så langt på egenhånd. Vi vet også at velstående romere, for mer enn 2000 år siden satt pris på østers. Østers var en handelsvare i middelalderen. I Magnus Lagabøters bylov fra 1276 står det at østers kan fritt forhandles direkte fra båtene. I korrespondanse fra 1500-tallet vet vi at det ble eksportert norsk østers til Danmark. Holdbarheten bidro til at østers kunne fraktes langt inn i landene for å mette befolkningen som ikke bodde langs kysten.

Store deler av de grunne områdene rundt Hvaler var dekket av østersbanker, men

bestanden sank kraftig siste halvdel av 1800-tallet. Det ble spekulert i årsaker. Fra alt for stor beskatning av skjellene til at ”forandrende fysiske Forholde i Havet har foranlediget dødeligheten”. Temperaturen er bestemmende for østersens reproduksjon og på 1800-tallet var det en periode med kalde somre på våre breddegrader.

Mortensen vil forsøke å re-etablere østersbanker her på Hvaler. Da kan de sandbankene som ligger i veien for båtfolket i Hvalsund mulig være et attraktivt bunndekke på de stedene forskerne prøver å plassere ut sine østers-babyer. Da kan det tenkes at det kan være mulig å flytte sandbankene under Hvalsund bru, så lenge de skal brukes til naturrestaurering. Da vil fordelene ved forsiktig flytting av sandmassene være større enn ulempene, noe som igjen kan gi et positivt blick fra de regionale myndigheter som skal ivareta strandsonen. Det er nå bare en ide og teori, men et eksempel på at vi i fremtiden må se utvikling og hensyn til natur i samme bås. I dag har vi et nytt blick på østers. Både

stillehavsøsters og flatøsters. Dette kan bli en av fremtidens næringer og arbeidsplasser på Hvaler, fordi vi er så heldige med vår plassering ytterst i Oslofjorden. I lys av det nye 0-fiskeområdet som vi absolutt ikke ville ha, må vi også vurdere alle muligheter, også de vi ikke har sett tidligere for dyrking av lavtrofiske arter her hos oss.

Å jobbe videre med lavtrofiske arter (filtrerende organismer og tang) er noe som støttes fra myndighetene fordi det også i tillegg til mulig ny næring vil ha en rensende effekt ved at disse artene tar opp næringsstoffer fra havet.

Et av de prosjektene som fiskere, forskere og kommune har satt i gang i Utgårdskilen i dag handler om testarenaer der slik dyrking av skjell og tare prøves ut i anlegg i havet. Her skal vi prøve og feile og komme frem til løsninger som kan være relevante for nye næringer. Både østersskall og kjøtt er gode ressurser som i fremtiden kan bli grunnlag for nye produkter til industri og matproduksjon. Vi må kunne historien for å vite hvordan vi skal gå inn i fremtiden. De som har gått foran oss har brøytet vei og gitt oss enorme muligheter for gode liv. Nå er det vår tur til å gripe de mulighetene vi har innenfor de rammene som fremtidens forbruk av natur kan tåle. Tenk på hvilke fantastiske muligheter som holder til på havbunnen, under din mage når du strekker armene ut i lange svømmetak denne sommeren!

God sommer!

SOMMERKONSERTER

I HVALER KIRKE 2026

30. juni kl. 19 i Hvaler kirke

Renate og Morten Gjerløw Larsen

Renate og Morten tar ofte for seg sanger som kan forandre livet, vi får høre en mix av kristne - og profane sanger. Våre mest folkekjære visediktere som Taube, Halvdan Sivertsen, Teigen, Erik Bye, Bremnes og andre er representert. Hjertelig velkommen til en konsert med livsberetninger gjennom sanger som gir deg en følelse av fred, idyll og sommerstemning. Billetter kr 150 i døra, vipps eller kontanter.

7. juli kl. 19 i Hvaler kirke

Harmony Harbour

Harmony Harbour ønsker hjertelig velkommen til konserten "Love will keep us alive".

Det blir en stemningsfull kveld med sangernes egne tolkninger av utvalgte poplåter fra de siste 50 årene. Lydbildet er ganske akustisk, og det blir tette vokale harmonier. Denne kvelden har

vi dessuten utvidet gruppa med noen erfarne lokale musikere, samt noen flinke, yngre utøvere.

Medvirkende:

Kai Abrahamsen: vokal

Trond Andreassen: gitar og vokal

Maria Nitteberg: piano og vokal

Billetter kr 150 i døra, vipps eller kontanter.

14. juli kl.19 i Hvaler kirke Klassisk Sommeraften

Kathe Sandvik Olsen (f.2001)

er en dramatisk mezzosopran fra Skjærhalden. Hun ble uteksaminert fra Universitetet i Agder med bachelorgrad i 2024. Hennes stemme blir ofte omtalt som egal, med en dyp klang og klar tone både i lavere og høyere register. Kathe er glad i både klassisk-, musikal- og visemusikk. I denne konserten vil hun synge favorittstykker både fra sang sykluser og opera. Det blir kjente sanger fra Händel, Schubert og Grieg, og

mindre kjente komponister som Smith, Nyström og L'Estrange.

Silje Gullhav (f. 2000) er en klassisk gitarist fra Asmaløy, og denne konserten blir første gang hun opptrer med gitaren på Hvaler. For tiden holder hun på med en mastergrad i utøvende musikk på Universitetet i Agder under Kristina Vårlid. I et mer pop-format er Silje også gitarist for den norsk-colombianske artisten Priscibel med albumet *El Amor Sin Ti* som ble sluppet etter deres debutkonsert 12. mars i år.

Idun Gabrielle Fougner-Økland (f.2002) er en pianist fra Oslo. Hun

fullfører i 2026 en bachelorgrad i klassisk piano fra Norges Musikkhøgskole som student av Håvard Gimse, med et utvekslingsår ved musikkhøgskolen i Leipzig (Tyskland). Blant hennes opptredener finnes blant annet en uke med konserter som «Ukens pianist» i Edvard Griegs hjem på Trolldhaugen i juni 2024, og opptredener ved festivaler i Italia, Sverige, Belgia, Østerrike, Hellas og Tyskland. Billetter kr 150 i døra, vipps eller kontanter.

21. juli. Kl. 19 i Hvaler kirke Louis Jacoby og Terje Støldal

Louis Jacoby og Terje Støldal, med sine fantastiske sommerstemninger kommer i middelalderkirken. De trekker fulle hus overalt de kommer, og publikum vender tilbake år etter år for å oppleve den helt særegne kombinasjonen av varme viser, humor, vemod og musikalsk glede. Med sin helt unike form for humor og fortellerglede gjør han introduksjonene til visene til egne små fortellinger – et kapittel for seg. Mesterbassisten Terje Støldal fargelegger de vakre visene med sitt karakteristiske spill og sørger for at det

svinger. Samspillet deres skaper en nær og ekte konsertopplevelse. Billetter kr 300 i døra, vipps eller kontanter.

4. august kl. 19 i Hvaler kirke Merete Meyer og Bjørnar Spydevold

4. august kan du oppleve Merete Meyer og Bjørnar Spydevold i Hvaler kirke. Det blir en vakker sensommerkveld i kirken med både solo og duettsang. I tillegg vil Odd Erik Hansen bidra på klassisk gitar. Ved flygelet og orgelkrakken vil kirkens egen, dyktige Marte - Kari Melkerud sitte. Merete og Bjørnar lover stor sjangerbredde, et sommerlig repertoar som passer varme dager, lyse kvelder, feriestemming og nostalgi. Billetter kr 150 i døra, vipps eller kontanter.

Nytt fra menighetsrådet

OLE-EDVIN UTAKER, LEDER I MENIGHETSRADET

Ny sokneprest på Hvaler

Vår nye sokneprest heter Vigmund Gundersen Djupang og er 49 år. Han trer inn i sin prestegjerning i løpet av september. Han har jobbet i kateketstillinger i Fredrikstad domprosti i flere år og fullførte sin presteutdanning i 2025. I tillegg er han utdannet sanger og sangpedagog.

De seneste årene har han vært knyttet til Kråkerøy menighet. Barn og unge har alltid vært en viktig målgruppe for ham. Vi ser frem til samarbeid med Vigmund. Det var 7 kandidater som søkte på stillingen. Av dem var Vigmund den sterkeste kandidaten. Inntil den nye soknepresten tiltrer sin stilling vil vi ha vikarprester.

Sommerkvelder i Hvaler kirke

Det arbeides med flere muligheter med foredrag, allsang, ikonmaling mm.

Dugnad i Spjærøy kirke

Kirken fikk den 24. mars en grundig innvendig rengjøring. Tusen takk til Ragnhild Kjellsen og de andre i dugnadsgjengen.

Gudstjenesteplan

Gudstjenesteplan for 2. halvår er vedtatt.

Årsmøte 2025

Årsmøtet ble avholdt på Kirkens hus den 4. mai. Regnskap og revisors beretning for 2025 ble godkjent.

Økonomi

Egenkapitalen for Hvaler Sokn er pr. 31.12.2025 stabil, med et disposisjonsfond på kr 1 267 905,-. Med bakgrunn i at store deler av vår virksomhet er avhengige av Hvaler kommunes budsjetter, har vi ikke full oversikt over hvordan budsjettsituasjonen vil se ut i 2026 og 2027. Rammebevilgningen fra Hvaler kommune for 2025 og 2026 var på henholdsvis kr 4 200 000,- og kr 4 350 000.

Velkommen til Ytre Hvaler nasjonalpark! - den umistelige naturen

Ytre Hvaler nasjonalpark utgjør sammen med Kosterhavet og Færder nasjonalpark et heltunikt naturområde.

TEKST: MONIKA OLSEN, NASJONALPARKFORVALTER

Nasjonalparkene gir fine muligheter til å oppleve den praktfulle skjærgården og havet – og slik skal det være i framtiden også! Med riktig kunnskap kan du som ferdes både til havs og til lands bidra til å bevare verdifull natur.

Har du hytte eller bor på Hvaler, håper vi du legger en tur innom nasjonalparken. Her kan du kjenne på roen og stillheten som gir påfyll til travle hverdager – kanskje finner du tilbake til ditt jordbærsted. For den som ikke er så kjent er det også merkede kyststier å følge.

I nasjonalparkene kan du dykke, bade, padle, overnatte og hygge deg. Om du tenner et bål nede ved strandkanten, enten på sand eller småstein, så er dette helt ok. Du kan bruke nedfallskvist og tørre greiner fra gran til å fyre opp et bål, men ikke hugge ned døde eller levende trær.

I nasjonalparken er det ikke lov å tenne bål på bart fjell. Dette er fordi flammene vil lage svarte merker på fjellet som aldri forsvinner. I tillegg vil fjellet sprekke på grunn av varmen. Disse sprekke vil bli større når vann fryser i sprekke om vinteren, og utvide dem. Skjærgårdstjenesten har satt opp gode griller på Storesand, Kuvauen, Guttormsvauen, Kaffebukta, Akerøya og Tisler. Bruk dem gjerne.

Vi oppfordrer alle til å legge en tur innom nasjonalparken i sommer!

Og husk: Naturarven kan vi aldri erstatte – den kan vi bare ta vare på! God sommer!

I sommersesongen er det spesielt viktig å huske på:

- Båndtvang for hunder i hele nasjonalparken. I flere områder i Ytre Hvaler nasjonalpark går dyr fritt på beite.

- Gjør deg kjent med og respekter ferdselsforbudet i hekke- og yngleområder for sjøfugl og sel fra og med 15. april til og med 15. juli.

- Ikke gjør opp ild på svabergene – dette er forbudt. Fra og med 15. april til og med 15. september er det generelt bålforbud.

Besøk gjerne nasjonalparkens besøkssenter på Skjærhalden og Storesand.

På Skjærhalden har vi utstilling om nasjonalparken på besøkssenteret i Kornmagasinet. Her finner du brosjyrer, papirkart, digitale karttjenester, informasjon og litteratur om Ytre Hvaler nasjonalpark. På Kornmagasient kan du få nyttige råd og tips om turer og aktiviteter i nasjonalparken.

Fra Kyststien på Asmaløy. Foto: Lars Ole Klavestad.

Om sommeren er det turistinformasjon i det samme lokalet.

For mer informasjon se www.ytrehvaler.no

Det er nå forbudt å fiske i nullfiskeområdene i Oslofjorden. Forbudet gjelder hele året.

Fra 1. januar 2026 er det ikke lenger tillatt å fiske i de tre nullfiskeområdene i Oslofjorden (Indre Oslofjord, Færder og Ytre Hvaler). Forbudet gjelder hele året. Les mer om nullfiskeområdene hos Fiskeridirektoratet:

Oslofjorden: tiltak for fritidsfiskere

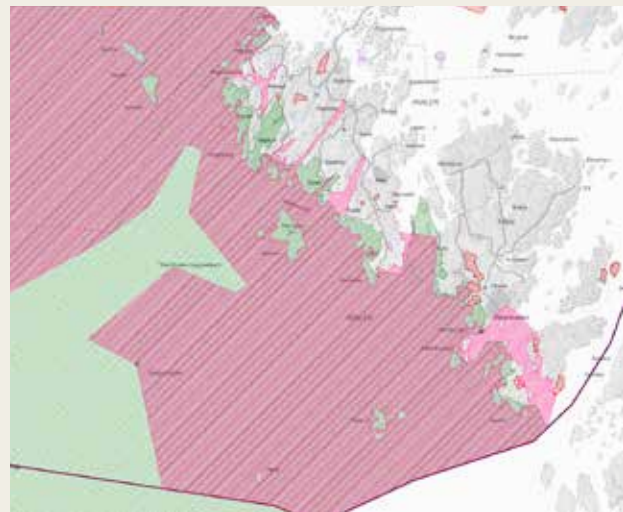
Kilde: Fiskeridirektoratet Oslofjorden: tiltak for fritidsfiskere | Fiskeridirektoratet

Hva kan nullfiske bety for verneverdiene i Ytre Hvaler nasjonalpark?

Erfaringer fra andre land viser at områder som stenges for fiske gir mer fisk, større biomasse, og større forekomst av stor og eldre fisk og at artsmangfoldet øker.

Kilde: Havforskningsinstituttet

Forhåpentligvis vil 10 år uten fiske styrke bestandene av fisk og skalldyr i Oslofjorden.

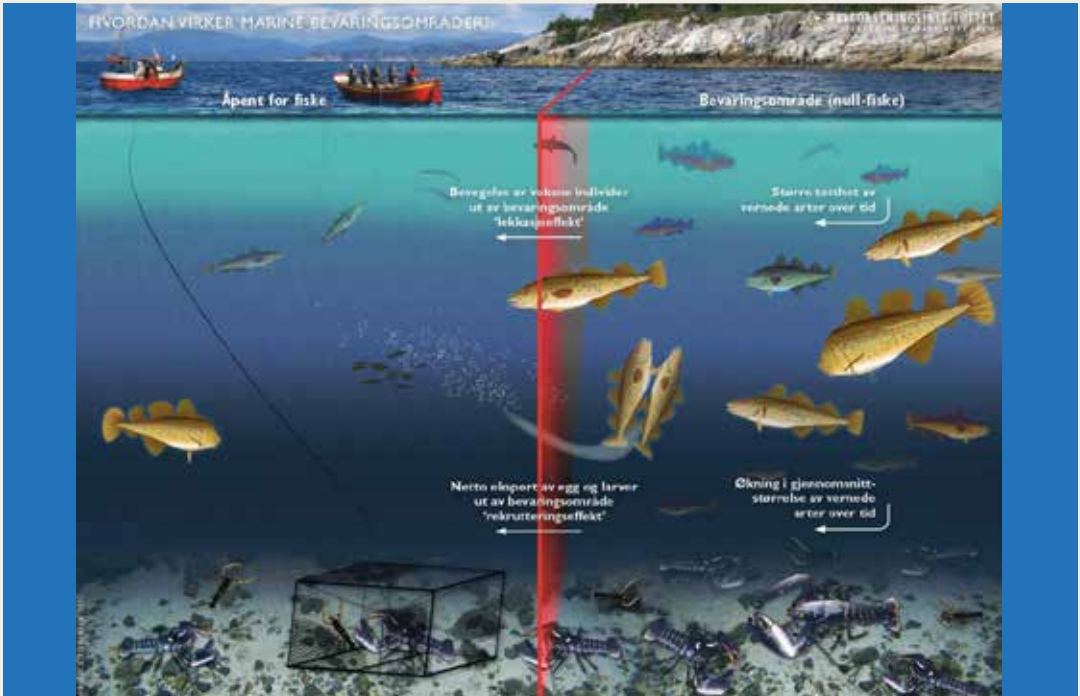

Nullfiskeområdet i Ytre Hvaler nasjonalpark med rød skravur.

Når perioden er over kan vi imidlertid ikke fortsette som før – vi må ta større hensyn til det sårbare og viktige økosystemet i Oslofjorden. Fritidsfiskere må være forberedt på at de ikke kan fiske like mye hummer som tidligere, og de må kanskje også leve med begrensninger for andre arter.

Skal fremtidens barn kunne fiske betyr det at vi må ta ansvar.

Fakta om verneverdier:

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet i 2009, og er Norges første marine nasjonalpark. Nasjonalparken omfatter ca. 354 km², hvorav 340 km² er sjøareal. Det meste av de 14 km² av landområdene ligger i Hvaler kommune, men ca. 6 % ligger i Fredrikstad kommune; med Søsterøyene og Struten.

Området har høy tetthet av lokaliteter som er verdifulle og interessante for bevaring av biologisk mangfold. Vernemotivene for opprettelsen av nasjonalparken er både det marine miljøet, kystlandskapet og plante- og dyrelivet. Det er flere hundre sjeldne arter og sjeldne og verdifulle naturtyper i området. Det er også verdifulle geologiske og kvartærgeologiske områder her.

Det er registrert over 950 ulike arter av sommerfugler i området. Store deler av øyene i nasjonalparken er dekket av kystlynghei, som skjøttes aktivt ved lyngbrenning og beite. Det er store verneverdier knyttet til strand- og våtmark og kystbarskog.

Honningblom er en kritisk trua orkide som kun vokser på Hvaler; tre steder innenfor Ytre Hvaler nasjonalpark.

Øyekorall.

Foto: Lisbeth
Jonsson/Tomas
Lundälv

Under havoverflaten skjuler det seg områder med spesielle marine egenskaper pga. Glommas utløp, og en meget variert undersjøisk topografi og bunnforhold, med stupende klipper, tareskoger og ålegressenger. Dette gjør at Ytre Hvaler inneholder et stort mangfold av marine naturtyper både på grunt og dypt vann.

Det er kartlagt flere korallrev i området. Det mer enn 1200 meter lange korallrevet som er registrert ved Tisler, kan være et av verdens største innenskjærs kaldtvannskorallrev som man kjenner til. Korallrevene er dannet av den hvite dypvannskorallen øyekorall, og tiltrekker seg en rekke andre dyr, som fisk og skalldyr. Forekomstene av koraller med fauna og andre sjeldne dyrearter gjør området unikt i internasjonal sammenheng.

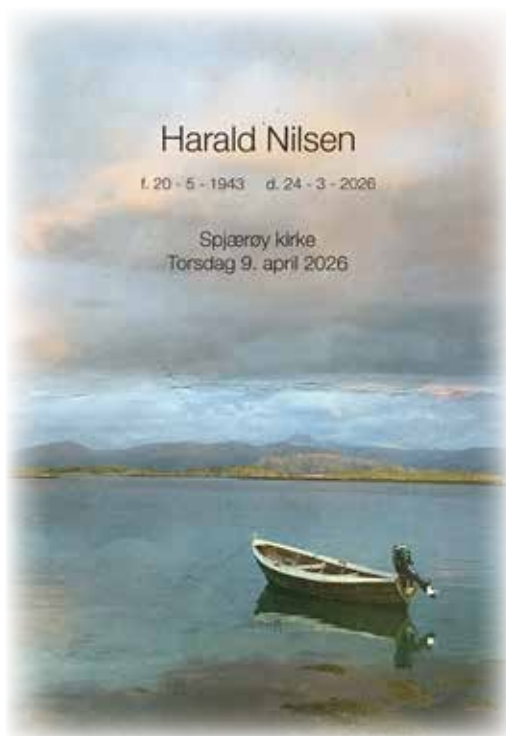
Området har også stor betydning for friluftslivet.

Minneord Harald Nilsen

Harald Nilsen, eller Harald graver som han en gang ble kalt, døde en vårdag sent i mars.

Like så stille som han hadde levd og skjøttet sine daglige gjerninger, døde han hjemme på Dypedal. Jeg hadde forsøkt å nå ham på telefon noen ganger uten å få kontakt. Da fant jeg ut at jeg måtte undersøke tausheten nærmere. Takket være en gammel nabo på Dypedal fikk jeg den triste beskjeden, og litt senere vite når han skulle begraves. Det siste var det ikke enkelt å finne ut av, men dagen var 9. april og stedet Spjørøy kirke/kirkegård, hvor han inntil 1987 hadde vært kirketjener og kirkegårdsarbeider eller graver som det het den gangen.

Når jeg i dag minnes Harald, så er det mye i takknemlighet over å ha lært ham å kjenne. Ikke direkte godt, men i hvert fall såpass at vi kunne møtes med ujevne mellomrom og snakke meningsfullt sammen. Hvor mange som "kjente" Harald som noe mer enn "en mann av gammel hvalerslekt som bodde på Spjørøy", vet jeg ikke. Men i det minste kjenner jeg ett menneske som kjente han mer enn bare ved 'navn og adresse'. Sammen har vi kunnet dele minner om den spesielle personen vi begge en gang møtte og ble kjent med. Vi er begge enige om at Harald "fortjener" noen gode ord på vei over til det evige liv, eller til den evige død. Selv var han meget nøktern når det gjaldt det hinsidige, og var vel hverken troende eller det motsatte.

Båten er et gammelt symbol på menneskelivet. Harald var nok alene i båten, i den tiden han delvis ernærte seg som fisker, men samtidig må han ha følt seg som en erobrer av en større verden ute på sjøen, kanskje også som en deltaker i et rikere liv.

Harald satte sin ære i å være et opplyst menneske, og han ville gjerne at de menneskene han hadde kontakt med også var det samme. Daglig leste han i aviser som han abonnerte på om verden utenfor hans egne dører, både med kritiske blikk og åpent sinn. Siste gang jeg var hjemme hos ham, fikk jeg med en bunke aviser hvorav flere med oppslåtte sider. Det var utvilsomt med et →

sterkt hint om i hvert fall å lese artikkelen på de aktuelle sidene! I dag, når jeg skriver dette, har jeg et par oppslag fra Aftenposten foran meg. Det dreier seg om tek-oligarkene og språket vårt, og en artikkel om fornyelsesbehovet i katolisismen. Jeg føler det nesten som han gir meg en ordre: les og bli opplyst!

Harald var i høy grad opptatt av sin samtid, og han hadde vett og kunnskaper til å lese om "verden" med god forståelse. For å holde seg orientert hadde han i særlig grad fulgt med på tysk fjernsyn (dette språket forsto han godt). Men da disse TV-signalene uteble var dessverre ikke lenger denne kunnskapskilden tilgjengelig, til Harald store savn. Det samme skjedde for øvrig med tekst-TV. I det hele tatt møtte han, måtte han litt trist innrømme, veggen når det gjaldt å ta alle forandringene i tilbud og muligheter i vår altomfattende media- og teknologivirkelighet i bruk. Harald levde på et vis i en tids- og romkapsel, som hadde gitt mening for han i mesteparten av hans liv.

Det er så mye som kunne skrives om Harald, om hans ærlighet og eksistensielle søken etter forståelse og mening. Mye av dette fant han i filosofien, hvor han særlig var opptatt av tankene til den danske atomfysikeren Niels Bohr. Men for utenforstående var det ikke alltid lett å følge Harald, når han la i vei og skulle forklare sine tanker, men det var da også først og fremst den tørsten han hadde etter kunnskap som imponerte meg.

Harald hadde ikke hatt noen lett oppvekst, og det ble heller ikke enkelt da han skulle etablere sitt voksne liv. At han klarte å finne mening i en tilværelse som noen hver, ja ganske mange, kan ha problemer med, viser bare den moralske styrken han eide. For Harald gjaldt det å beskikke sitt eget hus og å leve så uavhengig, jeg vil nesten si så stolt, som mulig.

Ulf Hjarðar

- Jeg tok kontakt med dere på chat i dag. Jeg vil bare takke for at dere er her.

INNSKRIVER PÅ CHAT

Til oss kan du si det som det er

Ring på 22 40 00 40

Skriv på [soschat.no](https://www.soschat.no)

Ja, vi elsker Hvaler Menighetsblad!

«Alle» på Hvaler leser menighetsbladet, får vi stadig høre.

Noen liker kristent stoff, andre liker historiske innslag.

Uansett, det er noe å lese for de fleste, og for ikke å snakke om bilder og informasjon om ditt og datt. Vi frivillige som jobber i redaksjonen, ja for hele bladet lages på dugnad, er glade for bidrag av alle slag.

Menighetsbladet havner i postkassa di uten at du behøver å tenke på det, og bladet er helt gratis, dugnadsarbeidet også. Vi vil gjerne at det skal fortsette sånn, helt gratis.

Dessverre er det dyrt å trykke bladet, og vi er svært glade for gaver til

vippsnummer 595306

eller kontonummer 1506.23.78902

Høsttakkegudtjeneste

Hvaler og Kråkerøy menighet inviterer små og store til Høsttakkefest i

**Hvaler kirke
20. september kl. 11.**

Det blir utdeling av 4-års bok, opptreden av Stjernekoeret og Tale Bustehale kommer på besøk.

Etter gudstjenesten inviterer vi til å vandre sammen til Eplefestivalen på Rove.

Hvalers egen, store stemme

Kathe er ekte Hvalerjente, vokst opp på Skjærhalden. Sang og musikk har hun fått inn med morsmelka så å si. Flaks da at hun i tillegg har fått en mørk, myk og varm stemme som også tar de høye tonene med glans.

Et perfekt utgangspunkt for klassisk sang.

Menighetsbladet ønsker å få vite litt mer om dette unge, flotte talentet, og det var ikke nei i hennes munn da vi spurte om et lite intervju.

Kathe forteller:

Jeg har vokst opp med musikk i familien, med bestefar som har både sunget og komponert i flere år, og med mamma som har sunget og arrangert julekonserter siden jeg var liten. Som åtteåring begynte jeg i Glemmen kirkes barnekor med fantastiske Vigdis Djupang som dirigent, og jeg hadde også privattimer i sang med henne. Vigdis oppmuntret og dyrket musikkgleden min, og gjennom barnekorets samarbeid med Opera Østfold fikk jeg mine første smakebiter på operascenen da de satte opp Carmen i 2011. Jeg husker vi synes det var utrolig spennende å få være med på forestillingene. Etter den dramatiske scenen hvor Carmen kastet ringen sin etter Don José, kappet vi om å finne ringen, for den som fant den fikk lov å gi den tilbake til Carmen. Vi var også med på Tosca i 2015, noe jeg også hadde stor glede av. De er og blir to av favorittene mine, både for musikken, men også på grunn av hvor stas det var å få oppleve dette fra scenen.

Jeg begynte på musikklinja på Greåker etter ungdomsskolen, og fant meg godt til rette der. Der ble det litt mer musikal-musikk, men jeg sang også klassiske lieder underveis. En ordentlig eksamenskonsert fikk jeg nå ikke på

grunn av pandemien, men jeg fikk med meg utrolig mye god kunnskap fra min sanglærer Hege Holmquist og alle de ansatte.

Så tok jeg turen til Toneheim hvor jeg fikk Anna Otervik som sanglærer, som introduserte meg for komponisten Nystroem, som jeg skal synge fra som en del av konsertprogrammet i kirken. Jeg har vært så heldig alltid å ha gode støttespillere og sanglærere som har kunnet inspirere og hjelpe meg fremover, men da tiden kom for å søke videre ble jeg usikker: skulle jeg gå for musikalteater, som jeg hadde fått kjærligheten for siden videregående, eller for klassisk sang og opera, som har stått ved min side hele veien?

Svaret ble bachelorstudier i klassisk sang ved Universitetet i Agder, hvor jeg fikk bryne meg på mye rart. Første året i 2021 jobbet jeg hovedsakelig med kontraalt-repertoar, den mørkeste kvinnestemmen. I andre klasse oppdaget sanglæreren min at toppregistret mitt også var brukbart. Tilskuere som har vært på julekonserten de siste årene kunne rapportere om dette allerede året før, som var første året jeg fremførte 'O helga natt', men jeg tenkte ikke på å nevne det da jeg begynte. Kathe stopper og ler litt. Hun er i det hele tatt en godt jordet, og faktisk litt beskjeden jente. Hun forteller villig videre: I det tredje året ble det mer fokus på dramatisk sopranrepertoar, hvor jeg har vært borti både Wagner, Puccini og Strauss. Ikke at jeg sluttet å synge mezzo

og alt repertoar likevel, jeg liker å variere. Jeg har aldri likt å skulle begrense hva jeg synger, og på min bachelorkonsert i 2024 var det et variert program, både høyt og lavt i leie. For meg er det viktigste at jeg føler jeg kan meddele noe eller fortelle en historie, få uttrykke følelser og forhåpentligvis resonere med publikum. Familie og venner har alltid vært oppmuntrende i mitt fokus på sangen, og jeg er utrolig heldig som har så mange som støtter – og interesserer seg i min musikalske framgang. Det er noe jeg setter stor pris på og gjemmer i mitt hjerte til de stundene jeg føler på motgang eller matthet.

Etter endt studie i 2024 ble det tid for en pause. Jeg kom inn på masterstudiet i Kristiansand, men valgte å takke nei for å fokusere på mine tekniske ferdigheter.

Jeg trodde jeg kunne fortsette å utvikle meg,

samtidig som jeg jobbet ved siden, men det var ganske vanskelig å balansere med en jobb gitt! Så det ble mindre synging enn jeg hadde planlagt og håpet på, og jeg fikk ikke begynt ordentlig med sang igjen før i november 2025. Nå ser jeg framover mot en flott konsert, sammen med to utrolig talentfulle musikere, Idun Gabrielle Fougner-Økland og vår egen Silje Gullhav. Idun Gabrielle har akkompagnert meg en gang tidligere og jeg ser frem til samarbeidet. Silje og jeg har kjent hverandre i mange år, spilt sammen ved et par anledninger, så når jeg fikk invitasjonen tenkte jeg det ville være stas å få henne med på laget også.

Konserten er i Hvaler kirke tirsdag 14. juli kl. 19.

bthb

Aftenposten 18. september 1925

To av menighetsbladets ivrige lesere, Andre Zaborowski og Morten Viker, har sendt oss denne morsomme artikkelen som sto i Aftenposten 18. september, for over ett hundre år siden..

Etter å ha lest den, ble jeg nysgjerrig. Kunne menighetsrådet virkelig ha solgt inventar fra kirken for 12 kroner? Kirkens døpefont? Underlig!

Etter en del gjennomgang av gamle foto og den gamle kallsboka, tror jeg følgende kan ha skjedd:

I august 1884 fikk kirken, som mange sikkert har hørt om, besøk av antikvar Nicolai Nicolaisen, hvis jobb den sommeren var å registrere alle kirkene i Smaalenenes amt. Nicolai Nicolaisen var ikke noen hvem som helst. Han ledet blant annet utgravningene av Gokstadskipet, og han var nærmest å betrakte som datidens riksantikvar. Riksantikvarstillingen eksisterte ikke på den tiden, men han ble ansett som riksantikvar «de facto» fra ca. 1900. Embetet

ble opprettet først i 1912, ett år etter hans død. I tillegg til å registre kirkene, var en del av jobben hans å se om det fantes noe av nasjonal, kulturhistorisk verdi i kirkene han besøkte. Da han forlot Hvaler kirke, tok han med seg to lysestaker i messing og dåpsbekkenet som ligger oppe på døpefonten. Disse gjenstandene ble vurdert verneverdige og ble fraktet til Kunstindustrimuseet i Kristiania.

Hvaler kirke fikk senere tilsendt to andre lysestaker og et annet dåpsbekken i erstatning. Menigheten var ikke fornøyd med det nye dåpsbekket. Antakelig falt utseende ikke i smak, og menigheten ville ha tilbake sitt gamle. Som vi ser i teksten fra Aftenposten, fikk vi et nytt dåpsbekken av biskop Johan Lunde rundt 1923. Lunde var biskop i Oslo fra 1922 til 1937.

Løstafalt 20 øre

Aftenposten

em. pris: i den by .. kr. 3,00 pr. kv. .. Jredag 18de september 1925 .. Abonnement. pris: i den by .. kr. 18,00 pr. i .. 2,00 .. md. .. Ombragt ved bed, tillegg .. 4,50 ..

edbolag AS
ispebryggen 22.
701 Sager - 05720.
Gaskoks.
H. Cinders.

Kjøp Nydalens Lakenlerreter

Hvaler kirke vil ha sit gamle inventar tilbake.

Døpefonten blev for 30 aar siden solgt for 12 kroner.

Advokat Aage
Torret 30

»Ukens N
okster til Amerika og
8 kroner halvaa

Stort bank

Høsten 1925 var saken nærmest en føljetong i Aftenposten. I en rekke utgivelser fulgte avisen opp denne historien, til de endelig den 11. november kunne offentliggjøre at menighetsrådet hadde seiret over Kunstindustrimuseet. Dåpsbekkenet og lysestakene ble sendt dit de hørte hjemme, til

Hvaler kirke. Disse gjenstandene er i daglig bruk i kirken fortsatt.

Dåpsbekkenet fra Lunde og erstatningslysestakene ble sendt i retur. Hvor de 12 kronene kommer inn i bildet vites ikke, men det gjør historien ekstra morsom. *rbj*

Døpefonten blev for 30 aar siden solgt for 12 kroner.

Den vaaknende traditionsfølelse og interesse for vor gamle kultur har git sig mange glædelige utslag. Et av de mest tiltalende er den iver, hvormed man rundt om i landet har tat fat paa

Hvaler kirke, tilhøire interiøret.

for at faa tilbake kirkens gamle døpefont og lysestaker, som beror paa Kunst- og Industrimuseet. Den første blev for 30 aar siden solgt for 12 — sier og skriver tolv kroner. Senere har biskop Lunde forært menigheten et vakkert messingfat. Men nu har den bevægelse, som er oppe i tiden, altsaa ogsaa grepet Hvalers menighet. Man vil se sin kirke i dens gamle stand. Vi gjengir et par interiører og to eksteriører fra Hvaler kirke. Med et blik paa den kan man overbevise sig om kir-

Den 900 aar gamle kirkebygning.

kens ærværdige alder. Den skal efter sigende være omkring 900 aar gammel. Det ene av billedene gir ogsaa indtryk av kirkens vakre beliggenhet. Den vil være kjendt for alle dem, som har hat en sommer paa Skjerhalden.

at restaurere de gamle kirkeinteriører og gjøre godt igjen de synder, som blev begaat i den smagsfordærvelsens periode vi hadde i vore hesteførelses tid. Et telegram til »Aftenposten« igaar meddelte, at Hvaler menighetsraad har sat sig i bevægelse

1884 No 2. Messinglysestager, som tilhørte kirken og overlodte til Det kongelige Nikolaisen mod 2 nye stager, som af ham ere hidsendte. Ligesaa blev Dåpsbekkenet ombyttet med et nyt / offentliggjort i den

Fra Hvaler kallsbok 1884.

Hvaler kirke faar sit gamle utstyr.

Kunstindustrimuseet skjænker menigheten lysestakene og døpefonten.

»Aftenposten« fortalte for en tid siden om Hvaler menighets bestræbelser for at sætte sin ældgamle kirke ved Skjærhalden i sin gamle stand og saaledes gjøre godt igjen, hvad der tidligere var forbrutt mot traditions- og pietets-

følelsen. Kirkens gamle kar og døpefonten, som blev solgt i sin tid for 12 kroner, fik igjen værdi

Døpefatet og de to lysestaker.

for menigheten. Iveren efter at faa utstyret tilbake blev ikke mindre, da Kunstindustrimuseet, i hvis forvaring det er, først ikke hadde lyst til at levere gjenstandene fra sig. Men menigheten har hat gode talsmænd, og nu erfarer vi, at Kunstindustrimuseet har meddelt Hvaler menighet, at det

vil skjænke den baade døpefonten og lysestakene. Dermed er sikkert ogsaa det beste skedd. Tingene har større værdi paa sin rettmæssige plas. Menighetens ønske om at sætte sit kirkeinteriør i dets gamle stand, er ogsaa utslag av tanker og følelser, som bør belønnes.

Til og med Vestopland Gjøvik blad og samhold hadde fått med seg den store nyheten at Hvaler menighetsråd hadde seiret over kunstindustrimuseet.

Hvaler kirke

faar sin døpefont tilbake.

Fredriksstad: Kunstindustrimuseet har meddelt at det vil skjænke Hvaler menighet en meget gammel, vakker døpefont og lysestaker som i sin tid har tilhørt Hvaler kirke. Døpefonten blev engang solgt for 12 kroner.

MANNEN OG ENGELEN

TEKST: AV TIDLIGERE SOGNEPREST PÅ HVALER, ØYSTEIN SPILLING

En mann og en engel gikk sammen på en sti. De kom til et gjerde som gikk over stien. Mannen klatret over, men engelen gikk tvers igjennom. De gikk videre og kom til et tornekratt som hadde vokst over stien og sperret den. Mannen måtte gå rundt for å komme videre. Men engelen gikk tvers igjennom.

De gikk videre og kom til et sted hvor store steinblokker hadde rast over stien. Mannen måtte klatre og streve seg over. Men engelen gikk ubesværet tvers igjennom. Uten at en eneste stein rørte på seg.

Da sa mannen til engelen: Hvordan får du til det der? Du må være laget av et ganske luftig og puslete materiale du, siden du kan spasere tvers gjennom gjerder, tornekratt og steinras. Nei, svarte engelen. Jeg er ikke laget av noe luftig eller puslete materiale. Tvert imot. Jeg er laget av et meget solid materiale. Mer solid enn gjerdet og tornekrattet og steinraset.

Tenk selv – når du en høstdag går over en myr og det kommer en tåkesky mot deg – da går du tvers gjennom tåkeskyen fordi du er laget av et mer solid materiale enn den. Når du kommer til en elv, så kan du vade tvers gjennom den fordi du er laget av et mer solid materiale enn den. Og elven bare renner like hel videre.

Slik også med meg. Jeg kunne gå gjennom gjerdet og tornekrattet og steinraset fordi jeg er laget av et mer solid materiale enn dem – og deg. Så hva er du laget av? spurte mannen. Jeg er laget av ånd, svarte engelen.

Dette var en legende. Legender skal ikke forstås bokstavelig. Men de har alltid et poeng å tenke videre på. De inneholder i beste fall også en sannhet om noe viktig. I dette tilfellet: virkeligheten og styrken i det som kalles ånd.

Ikke bare Gud er ånd. Vi er også ånd. Vi er mye mer enn bare materiell kropp. Det mest levende i oss er ikke armer og ben, hud eller hår. Men ganske så usynlige og vektløse saker – så som tanker, stemninger og følelser, minner, drømmer og fantasi. Mange vil kanskje si at bevisstheten vår er selve kjernen i oss. Livets sentrum. Dette ikke-materielle som gjør at vi vet vi er et levende menneske.

Tro kan flytte fjell, sa Jesus. Åndsverk og åndskraften i et menneske kan også det. Med dikt og poesi, sang, musikk og billedkunst kan verden bevegges og forandres. Nordahl Grieg skrev om det i sangen Til Ungdommen. Den som begynner slik: Kringsatt av fiender, gå inn i din tid. Hva skal vi kjempe med, spør Nordahl Grieg, hva er vårt våpen? Og han svarer: Stans dem med ånd. Ånd er sterkere enn granater.

Sjelen vår ligner på engelen i legenden. Bønn i sjelen vår kan sende gode krefter over alle avstander og gjennom alle hindringer. Til og med finne veien til Guds skjulte sted. Og omvendt: Hvis Gud er ånd, kan vi aldri havne på noe sted der han ikke kan nå oss. Verken vegger eller tak av mur, stål eller betong kan hindre ham fra å nå oss.

En herlig gjeng!

Det er den samme følelsen hvert år, at plutselig var konfirmantåret nesten gått. Det er riktignok fortsatt noen måneder til selve konfirmasjonsdagene, men undervisning og samlinger er ferdig og før vi vet ordet av de kneler de ved alteret i hvite kapper og setter det endelige punktum for sin tid som konfirmanter.

Det har skjedd en del, hvis jeg tar en kikk på programmet vi har vært gjennom, men som med så mye annet virker tiden lenger når vi ser fremover enn når vi ser bakover. Men det har vært en glede å få lov til å være med konfirmantene dette året.

De er 21 trivelige, livlige og hyggelige ungdommer som viser både engasjement og nysgjerrighet og som lager masse liv og røre der det er rom for det. Vi har hatt samlinger på søndager etter gudstjenesten både i Hvaler- og Spjærøy kirke. Vi har lært og reflektert rundt mange temaer både utendørs og innendørs og vi har blant annet hatt besøk av begravellesbyrå for å lære mer om sorg og gravferd.

Konfirmantene har fått mulighet til å stille anonyme spørsmål uten filter og sensur og det er utrolig spennende å høre hva folk

tenker- og lurer på. Veldig ofte dukker det opp spørsmål jeg ikke ante at noen går rundt og lurer på.

Hver samling har blitt avsluttet med en kort gudstjeneste på ca. 15 minutter. Vi har brukt en fast liturgi og samme hefte med sanger hver gang og det er fint å merke hvordan noen sanger etter hvert setter seg i gruppen og blir favoritter som mange ønsker å synges hver gang.

Årets høydepunkt for oss ledere og forhåpentligvis også konfirmantene var leir på Sauevika leirsted. 24.-26. april nøt vi sol og fint vær ved munningen av Skjelsbusundet med en miks av undervisning, aktiviteter, konkurranser både inne og ute og selvfølgelig mye sosialt fellesskap. Flere testet også ut badevannet opptil flere ganger og kunne melde at det fortsatt var forholdsvis friskt og

Fra leiren.

Fra Sauevika.

ikke helt temperaturen for å ligge å flyte og kose seg enda.

Det er noe helt eget ved leir. Det å ha hele dager sammen, dele både program og måltider og ha tid og rom for å komme inn i en annen rytme legger grunnlaget for opplevelser og minner som man ikke får på annet vis.

Jeg har vært på leir med barn og ungdom mange ganger og nesten uten unntak skjer det samme. Første dag er det mye spenning, usikkerhet og kribling i kroppen, men etter hvert, gjerne ettermiddag dag to, merker man at de kommer inn i en ny rytme og finner plassen i det sosiale felleskapet og blir en del av

den felles fortellingen leiren blir. En del av oss kaller det «leirbobla». Og det er opplevelsen av å ha vært i denne som kan skape minner for livet og styrker konfirmantenes tilhørighet til kirken videre.

Nå ligger sommeren foran oss, men i august samles konfirmantene til fotografering og øving og de to første helgene i september er konfirmasjonsdagene over oss. Lykke til med forberedelser til konfirmanter, foresatte og andre som bidrar til å gjøre konfirmasjonsdagen til noe helt eget!

Vigmund

FRA KONFIRMANTENES EGEN GUDSTJENESTE

Klar for nattverd.

Konfirmantene synger.

Prosesjon.

Tekstlesing.

Konfirmantarbeidet i Hvaler menighet

Søndag 19. april var det konfirmantenes gudstjeneste i Hvaler kirke. Konfirmantene hadde da ansvaret for å planlegge og å gjennomføre gudstjenesten sammen med presten og de undervisningsansatte.

Emma Botne og Eline Kjølholt ønsket å skrive og holde prekenen. Evangelieteksten denne søndag var hentet fra Johannes 10,11–18 – fortellingen om Jesus som den gode hyrden.

Under kan dere lese prekenen til Emma og Eline:

«Vi er mange her i dag. Familie, venner og mennesker som betyr mye for oss. Midt i alt dette er det også en stille tanke, et spørsmål vi ofte kan stille oss selv:

Hvem er jeg og hvor hører jeg hjemme?

I Johannesevangeliet kapittel 10 sier Jesus Kristus:

«Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde gir livet sitt for sauene.»

En hyrde kjenner hver eneste sau. Ikke bare flokken, men hver enkelt.

Han kjenner den som går litt bak. Den som er redd. Den som kanskje føler seg litt annerledes. Den som noen ganger føler at den ikke helt passer inn. Den som prøver å være sterk, selv når det er vanskelig. Den som håper at noen virkelig ser hvem den er.

Kanskje er livet litt sånn for oss også. Noen ganger går vi sammen med alle andre og alt føles trygt. Andre ganger føler vi oss litt alene, litt usikre på veien videre.

Noen ganger vet vi ikke helt hvilken vei vi skal gå. Noen ganger tviler vi på oss selv.

Og noen ganger trenger vi bare å vite at vi ikke går alene.

Budskapet i denne teksten er at **vi ikke er glemt**. Vi er ikke bare en del av en stor flokk.

Vi er sett. Vi er kjent. Og vi er verdifulle! Vi er **IKKE** bare et navn på en liste. Vi er mennesker med drømmer, håp og historier som fortsatt blir skrevet.

Konfirmasjonen handler kanskje **IKKE** om at vi er ferdige med å finne ut av livet. Men kanskje handler det mer om det motsatte, at vi står på starten av veien!!!

En vei vi ikke alltid kan se enden av. En vei som kommer til å inneholde både glede, spørsmål og nye begynnelse.

Og akkurat der vi står sier Jesus: **JEG KJENNER DEG. JEG GÅR FORAN DEG. DU ER ALDRI ALENE.**

Selv når livet føles stort og litt skummelt. Selv når veien blir utydelig.

Det gir oss et håp om at uansett hvor livet fører oss gjennom glede, tvil, feil og nye begynnelse, så finnes det en stemme som alltid kaller oss ved navn.

En stemme som kjenner oss før vi selv helt vet hvem vi er. En stemme som sier: **DU HØRER TIL!**»

Kjenner du noen som vil konfirmere seg i Hvaler menighet i mai 2027?

Skjema for påmeldingen finner du på minkirkeside.no/hvaler fra 1. mai 2026

Husk å skrive inn konfirmantens mailadresse og telefonnummer i tillegg til telefonnummer og mailadresse til begge foresatte ved påmelding.

Dato for konfirmasjonsgudstjenester i 2027 er:

Hvaler kirke: søndag 2. mai kl. 11.00.

Spjærøy kirke: lørdag 8. mai kl. 11.00 (eventuelt kl. 13.00)

søndag 9. mai i Spjærøy kl. 11.00

Ta kontakt med Inger - Lise Ottersund
pedagog@hvaler.kirken.no dersom dere lurer på noe.

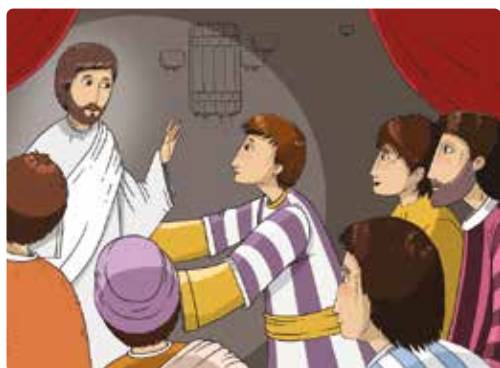
Barnas

Finn 5 feil

Disse to bildene er nesten helt like. Klarer du å finne 5 feil på bildet under?

Tegning: Aleksei Bitskof

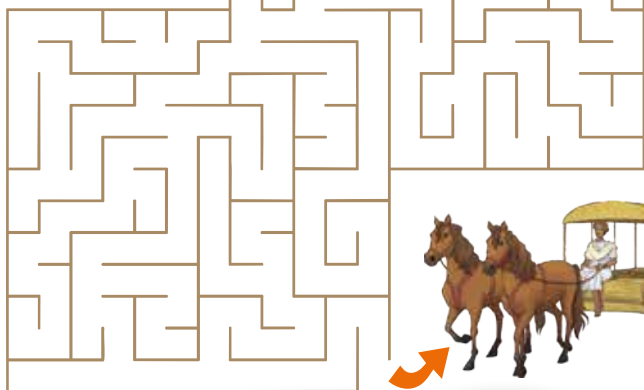

Labyrint

Filip fortalte om Jesus til mange som han møtte. En av de han møtte var en etiopisk hoffmann. Hjelp Filip med å finne veien til ham.

Tegninger: Chiara Bertelli

Ordsøk

I rutenettet gjemmer det seg 10 land. Let bortover og nedover. Klarer du å finne alle?

S	V	D	E	Y	L	F	B	Z	E
V	Z	A	V	K	F	R	E	P	T
E	N	N	X	C	I	A	L	K	Y
I	D	M	L	N	N	N	G	I	S
T	Z	A	K	O	L	K	I	T	K
S	I	R	L	R	A	R	A	A	L
V	N	K	U	G	N	I	K	L	A
Q	L	D	T	E	D	K	C	I	N
S	V	E	R	I	G	E	P	A	D
Y	P	S	E	N	G	L	A	N	D

Gi bladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

Vitser:

- Hunden min har ingen nese.
- Hvordan lukter den, da?
- Forferdelig.

Hvilken hage skal ikke vannes? Barnehagen!

Knøttesang

Et musikktilbud Hvaler menighet har for barn mellom 2 og 5 år

Vi møtes første gang etter sommerferien 1. september og deretter annenhver uke i Spjærøy kirke kl. 17.00-17.45. Høstferie i uke 40.

Kom gjerne 15 minutter tidligere for litt å drikke og noe å bite i før vi synger, leker, lytter, hopper og danser og har det gøy med musikk!

Velkommen!

Hilsen Marte-Kari og Ellen

sang=kulturarv

sang=opplevelse

Instrumentenes dronning tas nærmere i øyesyn, Marte-Kari forteller.

sang=læring

sang=glede

sang=felleskap

Sommerens salme

Annenhver torsdag ettermiddag har vi knøttesang for barn og familier i Spjørøy kirke. En av sangene vi ofte synger der er «Takk min Gud for hele meg». Jeg er veldig glad for at denne sangen har fått plass i salmeboka som nummer 784. Det viser at det enkle kan være det beste, særlig i møte med barn.

Det var i 1968 at svenske Margareta Melin (født 1935) skrev denne sangen. Den skulle være et slags bevegelsesvers for de minste barna, har hun forklart, og var ikke i det hele tatt ment som en salme. Men teksten ble med i Melins bønnebok «Jag vill tala med Gud», under tittelen «hele meg». For denne sangen er en takkesang for kroppen vår, der det pedagogisk ramses opp «øyne, øre, munn og tenner» - samtidig som man kan peke på kroppsdelene som nevnes.

Liv Nordhaug er undervurdert som salmedikter og forfatter, synes jeg. Eller i hvert fall er hun litt glemt. Henne må vi komme tilbake til! Men her handler det om at hun, som var gift med biskop Ole og mor til Halvor Nordhaug, oversatte Margareta Melins lille barnesang. Den fikk plass i «Sanger for de små», som kom ut i 1973, og altså etter hvert i N13. Melodien, komponert av Per-Erik Styf, er lett å lære, og leder fram til sangens høydepunkt

og høyeste toner, som også er salmens tittel. Styf, han døde i 2016, var organist, dirigent og musikkdirektør, og det sies og skrives om ham at han var en morsom og underholdende pedagog. Han har skrevet mange melodier til «kirkeviser», som svenskene kaller det, eller enkle salmer for barn.

Noen har ment at vi i kirkelig sammenheng snakker lite om kropp, og at det derfor er ekstra viktig at vi lærer oss tidlig å takke for det mesterverket den er. Melins sang hjelper oss til å gjøre det.

***Takk min Gud for hele meg:
Hjertet, håret, hodet mitt,
føttene som du har gitt,
ryggen, magen, hud og hender,
øyne, ører, munn og tenner.
Takk min Gud for hele meg!***

«St. Georgsgildene i Norge»

De fleste kjenner vel til at det er ei speidergruppe her på Hvaler. Det er Hvaler sjøspeidergruppe, som har omtrent 50 medlemmer. Gruppen har base på Kirkeøy i speiderhuset, som er Idrettslagets bygg ved Rove, og i havna ved Kystmuseet. Og det har vært speidere her tidligere også.

Men det fins også et arbeid for voksne som ønsker å støtte speiderarbeidet, kanskje uten å være aktive speiderledere sjøl, men også aktive voksne og voksne som har vært aktive ledere. Det er en internasjonal organisasjon som i Norge heter «St. Georgsgildene i Norge», oppkalt etter sagnhelten St. Georg, som ble valgt som ideal for de første speiderne i England på begynnelsen av 1900-tallet.

St. Georgsgildene i Norge har lokale lag – eller lokale gilder – rundt omkring i landet. Det er også en del direkte medlemmer, der det ikke er mange nok til å danne et lokalt lag. Sjekk gjerne sggn.no.

Gildene støtter de lokale speidergruppene, men er også til for hygge og fellesskap for medlemmene. Og forbundet driver leirstedet Kvernmoen i Aremark.

Er du interessert i å høre mere?

Ta kontakt med Anne Gram-Larsen eller Jan Torp Pharo, direkte eller på epost scout@jpharo.net.

Vi kan få til et treff etter sommerferien for dem som er interesserte.

Jubelår!

Sommer Fest i Hvaler

Hvaler Gjestgiveri 19. juni - 7. august

LYSE KVELDER

HERBORG KRÅKEVIK

OG TRONDHEIMSOLISTENE

SOMMERBRISEN

JANOVE MARIA MOHN

FRA KAIZERS

TRYGVE SKAUG

TRE OM TAUBE INGEBJØRG

TRANG FØDSEL BRATLAND

POSTGIROBYGGET

ADAM DOUGLAS

ODD RENÉ ANDERSEN

BJØRN EIDSVÅG

TROND VIGGO TORGENSEN

INGRID BJØRNOV OG

TINE THING HELSETH

Hvaler Gjestgiveri / 2001 - 2026 / 25 år!

Billetter: [Ticketmaster.no](https://www.ticketmaster.no)

VIP-billetter og mat: post@hvalergjestgiveri.no

Se hele programmet på: [hvalergjestgiveri.no](https://www.hvalergjestgiveri.no)

PROGRAM FRØKENGÅRDEN SOMMEREN 2026

5. juli kl. 12 - 15 Åpent hus m/salg av kaffe og vafler
kl. 15 *Klassisk gitarkonsert*
v/Ole Martin Huser-Olsen
Billetter kr 200,- ved inngang kontant og VIPPS
- 12 juli kl. 12 - 15 Åpent hus m/salg av kaffe og vafler
kl. 14 *Tradisjonsbåter i Østfold*
v/Morten Skadsem
19. juli kl. 12 - 15 Åpent hus m/salg av kaffe og vafler
kl.14 *Slaget ved Holmengrå år 1139*
v/Stein Schinstad
26. juli kl. 12 - 15 Åpent hus m/salg av kaffe og vafler
kl.14 *Hvaler kirke v Ingrid Dean*
(Åpen kirke etter foredraget)

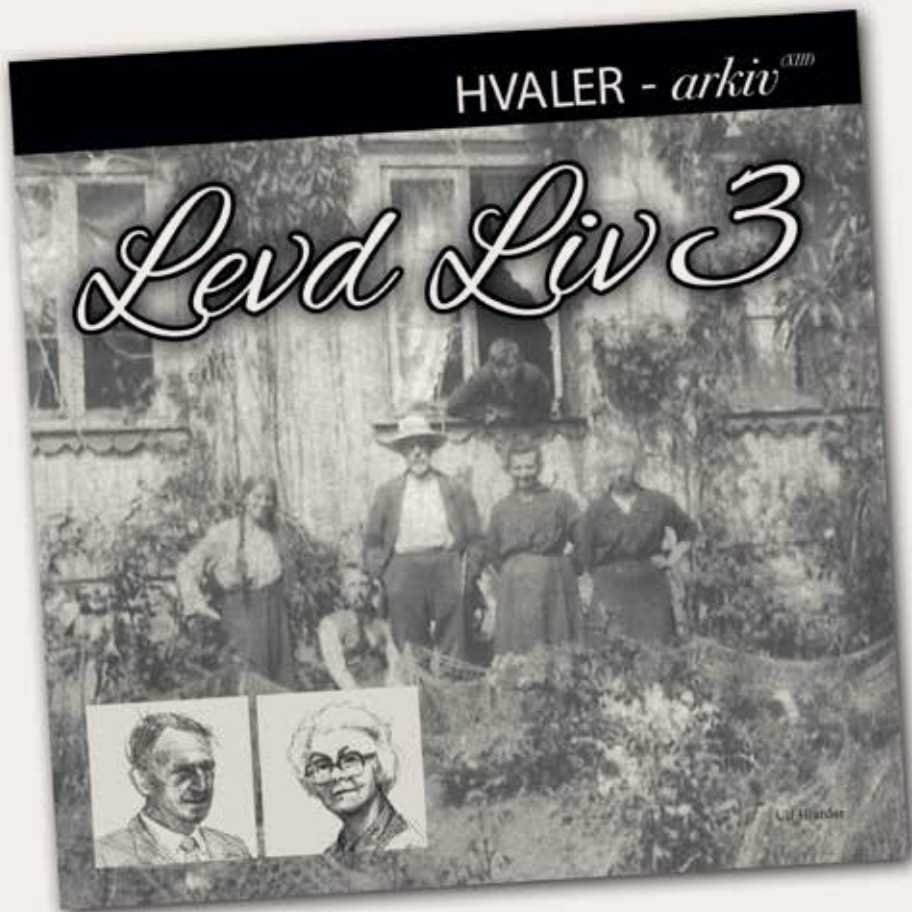
Det selges lodd på Frøkingårdkoster til inntekt for restaureringsarbeidet.
Gratis inngang.

Se Facebook gruppen "Vi som liker Frøkingården" for mer informasjon
<http://www.hvalerkulturvernforening.no> eller
<http://korshavnvel.wordpress.com> eller www.hvaler.kommune.no og på skjermene i
dagligvareforretningene og Visit Hvaler

For privat omvisning ta kontakt på mobiltelefon 95 02 13 35

Frøkingården finner du ved veikrysset i Korshavn på Kirkøy
Hjertelig velkommen!

I salg nå!

Mennesket, Livet og Døden

Stand på Seniormessen 2026

“Et godt seniorliv”

Livet endres, planlegg for gode opplevelser de neste tiårene.

Onsdag 2. september kl 14:00 – 17:00 på Floren skole

Vi ønsker å fylle Floren skole med stands for å ta gode aktive valg for tiden fremover.

Art by hassel

- Tilbyr du produkter som gjør livet enklere?
- Er du en del av en forening hvor flere kan engasjere seg, eller har møteplasser med plass til flere?
- Tilbyr du løsninger til boligen som gjør den enklere og tryggere å bo i?
- Kan dine aktiviteter bidra til økt livskvalitet, deltakelse og aktivitet?
- Tilbyr du tjenester som kan rådgi eller hjelpe økonomisk i en ny fase i livet?

Påmelding til Hvaler Frivilligsentral

Telefon: 400 36 389 / 911 44 673

E-post: frivilligsentralhk@hvaler.kommune.no

Standplass i 2026 er gratis

Påmeldingsfrist: 17.8.2026

Dere tildeles et bord av størrelse 60*120 cm. Behov for strøm må meldes i forkant.

JØLSTAD

begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

Benjamin
Nordling

Camilla P.
Karlsen

Hans Kristian
Helgesen

Thordis
Snøland

Heidi Løkke
Sletner

Einar
Nilsen

Amanda D.
Fjeld

Farmannsgate 18b // Tlf: **69 130 130** (24t)
Et lokaleid begravelsesbyrå // jolstad.no

Invitasjon til gratis allehelgenskonsert

*Allehelgen er dagen for å minnes de døde.
Vi ønsker å invitere til konsert med Anita Skorgan.
Konserten er gratis. Meld deg på, begrenset
antall plasser.*

**TIRSDAG 27. OKTOBER
KL. 19:30 I HVALER KIRKE**

Hun har med seg tre fantastiske musikere, og vi tror dette blir en hyggelig kveld med musikk, sang og små, lune dikt.

Anita Skorgan, sang og flygel
Tarjei Nysted, fele og perkusjon
Olav Torget, gitar
Jon Willy Rydningen, keyboard

Hjertelig velkommen!

PÅMELDING: Tlf: **69 38 54 40** eller e-post: **fredrikstad@jolstad.no**
Påmeldingen vil fungere som inngangsbillett.

JØLSTAD
begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

ANNES
begravelsesbyrå

LYDEN AV HVALER

EN MANGFOLDSKONSERT

HVALER KIRKE FREDAG 19.6.2026 KL 18.00

VI GJENTAR SUKSESSEN FRA I FJOR
PROGRAM OG DELTAGERE KOMMER
GRATIS INNGANG

HVALER ELEKTRISKE

Skjærgårdselektrikeren

Dyktige håndverkere
på Hvaler siden 1971

Telefon: 69 37 92 93

Vakttelefon: 901 16 042

www.hvalerelektriske.no

Tannhelse på dine premisser

Velkommen til oss

På Oris Dental Hvalertannlegene tilbyr vi alt av tannbehandling, utført av dyktige behandlere, med den nyeste teknologien og det hyggeligste personalet. Hos oss er du sikret premium behandling fra trygge fagfolk.

Vi er åpne for både fastboende, båtturister og hytteturister, og strekker oss langt for å gi deg den hjelpen du trenger, når du trenger det.

Bestill time:

Oris Dental Hvalertannlegene

69 37 77 07
hvalertannlegene@orisdental.no
Nordehaugveien 14,
1684 Vesterøy

Hagesenter som satser spesielt på et stort og variert sortiment av egenproduserte sommerblomster og stauder i god kvalitet. Vi tilbyr også et utvalg av busker og frukttrær, jord, gjødsel, frø mm.

Fagkunnskap og service er noe vi vektlegger. Velkommen til blomsterhandel i et landlig og trivelig miljø.

Åpent fra midten av april:

man-fre 9-17

Lørdag 9-16

Mai og juni søndagsåpent 12-16

Tlf. 959 33 292 / botnegartneri.no

Mesterhjelp Skjærhalden as

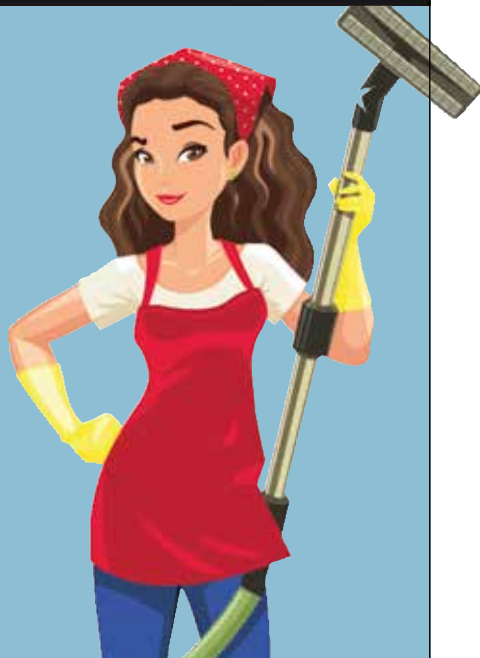
post@mesterhjelp-hvaler.no

www.mesterhjelp-hvaler.no

Ring oss så finner vi en løsning for deg!
Hytte – Hjem – Bedrift

Alt for en enklere hverdag

Tlf. Monica 403 06 155

DIN LOKALE RØRLEGGER

Hos Hvaler Rørleggerbedrift AS kombinerer vi over 50 års erfaring med moderne løsninger og personlig service. Alltid med fokus på kvalitet, pålitelighet og faglig dyktighet. Vi er stolte medlemmer av Bademiljøkjeden – noe som gir deg trygghet, garanti og kvalitet fra godkjente fagfolk.

Her får du alt på ett sted – butikk, rørleggertjenester, baderom, service og en egen graveavdeling.

Vi hjelper deg med både små og store oppdrag, enten du trenger å bytte et toalett, ønsker en oppgradering av badet, installasjon av varmepumpe eller ønsker vann- og avløp til hus eller hytte.

Bademiljø
FREDRIKSTAD OG HVALER

**EGEN
GRAVEAVDELING**
Vår maskinpark er
tilpasset de fleste typer
graveoppdrag fra
gravemaskin til sjølekker
for sjøarbeider.»

**BADEMILJØ
HVALER RØRLEGGERBEDRIFT AS**

Fastlandsveien 16, 1684 Vesterøy 69 37 56 60
post@hvaler-ror.no / www.bademiljo.no

VAKTTELEFON 24t 47474884

KIWI mini
pris

VESTERØY
Åpningstider

Mandag - lørdag 7- 23
Søndag 10-18
Søndag (21/6 - 9/8) 10-21

TLF 69 37 71 69

*“Alle oppdrag er like viktige om de er store eller små,
- og husk at det umulige tar bare litt lengre tid.”*

**ALT INNEN
FJERNING AV FJELL**

PETTER A OLSEN AIS

BORING & SPRENGNING

1684 Vesterøy Tlf. 69 37 60 57 Mob. 90 05 54 52

www.petteraolsen.no

Åpen kirke 2026

I skolens ferie fra 22. juni til og med 17. august
holder Hvaler kirke åpent:

Mandager kl. 11 til 15.

Lørdager i juli kl. 10. til 12.

Ord for dagen med lystenning disse dagene kl. 11.

Sommerutstilling Kirkens hus

3. juli til og med 12. juli

For syvende sommeren på rad stiller Margrethe Oleivsgard Stenslund sammen med Birgit Grydeland og Mona-Lisa Wetting ut i Kirkens hus på Skjærhalden.

Birgit Grydeland

Birgit Grydeland bor og arbeider i idylliske Vikerhavn, der hun har sitt atelier midt i det landskapet som inspirerer henne hver dag. Gjennom maleriene sine formidler hun den rå og skiftende kystnaturen – hvordan vær, vind og lys stadig forandrer både omgivelsene og opplevelsene våre.

Med et spesielt blikk for lysets spill over himmel og hav, kombinerer hun naturens stemninger med de karakteristiske bygningene langs kysten – fyr, bryggehus og maritime miljøer

som gir motivene en egen lokal identitet. Bildene hennes egner seg perfekt til hus og hytter langs kysten, og gir rommet en lun, maritim atmosfære. Samtidig er de ettertraktede som varige minner fra den unike skjærgården på Hvaler – et lite stykke norsk sommer du kan ta med deg hjem.

Margrethe Stenslund

deltar på utstilling i Kirkens hus for syvende år på rad. Det er nå 20 år siden hun begynte å eksperimentere med plexiglass, og har utviklet sin egen teknikk for å lage brukskunst og kunsthåndverk formet i dette fantastiske materialet.

Hun lager fat, boller, vaser, skulpturer, måker, hjerter, engler, sommerfugler, maneter etc. Hun føler seg hele tiden i utvikling, og mye av inspirasjonen får hun fra annen kunst, interiør, sjøen og ikke minst fra «feil» hun gjør i skapelsesprosessen, som til slutt former

seg til nye kreasjoner. Hun benytter forskjellige fargestoff og materialer som ofte lamineres inn i akrylen. Fatene er praktiske å bruke i båten, på hytta, til bobil/camping og selvfølgelig i eget hjem, da de ikke knuser.

Mona Lisa Wetting

Er med på utstilling i kirkens hus 5 år på rad. Hun er en allsidig kunstner som arbeider med både maleri, søm og smykkedesign.

Med over 20 års erfaring innen skapende arbeid har hun utviklet et personlig uttrykk der farger, tekstur og følelser står i sentrum.

Hun er en del av **Son Malestudio** og kunstfellesskapet **kunstSONen i Son**, hvor hun jobber tett med andre kunstnere og lar seg inspirere av et levende og skapende miljø. Hun maler hovedsakelig abstrakte og stemningsfulle motiver i akryl og mixed media, ofte med innslag av struktur og metalliske detaljer. Bildene inviterer betrakteren inn i et rom av ro, styrke og ettertanke – hvor hver enkelt kan finne sin egen historie. For Mona Lisa handler kunst om frihet, å skape uten begrensninger, og å la intuisjonen lede veien. I denne utstillingen viser hun malerier og hennes lidenskap for det håndlagde.

Ikke mas

Å finne veien en skal gå
er ikke alltid lett å forstå.
Noen maser og haster av sted
uten tanke på hva som foregår
på veien like ved.
Det er slik livet vårt er,
noen strever og håper at
noen med hjelp snart er her.
Vi kan kalle det vanskelige dager
når problemer tårner seg opp,
da er ikke akkurat dagen fager.
Solskinnsdager har vi også,
da går alt lett og vi smiler
og synes det er greit å gå.
Uværsdager i vårt eget sinn
vil vi helst unngå, da er det supert
om vi får et vennlig klapp på vårt kinn.

Det skal sannelig ikke så mye til for å få nytt mot –
kanskje du er glad at du ikke fikk parkeringsbot.
Om vi er på villspor i blant
må vi lete for å finne veien, det er sant.
Det er godt om noen hjelper oss å finne et godt minne,
om vi famler rundt i blinde.
Om vårt tempo ikke er på topp
så husk at vi trenger ikke å gjøre verken sprell eller hopp.
Vær glad for at nye dager vil komme
og da er det flott om de gode tankene vil dagene romme.

Marit Westberg

FRA FORENINGSLIVET PÅ HVALER

SØNDRE KIRKØY MISJONSFORENING

30.08.

27.09.

25.10.

Kirkens hus kl. 17.

Velkommen!

Kontaktperson:

Hilde Grosch Larsen,

telefon: 918 32 226

NORMISJON

03.09.

01.10.

Kirkens hus kl. 18.

Velkommen!

Kontaktperson:

Hilde Grosch Larsen,

telefon: 918 32 226

SJOMANNSMISJONEN

10.08.

14.09.

12.10. «Fest på Kjerka»

Kirkens hus kl. 18.

Velkommen!

Kontaktperson:

Ragnhild Nordengen,

telefon: 482 24 071

VESTERØY MISJONSFORENING

31.08. Vi deltar på foreningsdag på Stenbekk

14.09.

28.09.

12.10.

Vesterøy bedehus kl. 18.

Velkommen!

Kontaktperson:

Inger Weydahl,

telefon: 950 85 163

HÅNDARBEIDSKAFE PÅ KIRKENS HUS

Vi møtes kl. 11-14 første

lørdag i måneden,

av og til oftere.

Møtene annonseres

på Facebook og på

oppslagstavla ved

Kirkens hus.

Velkommen!

Kontaktperson:

Ingerid Bjercke,

telefon: 905 67 519

STRIKKEKAFE PÅ VESTERØY BEDEHUS

16.09.

21.10.

18.11.

10.12.

Vi møtes kl. 19 - 21.30.

Ta med egen drikke.

Vi ordner noe å bite i.

Kr. 50.

Velkommen!

Kontaktpersoner:

Tove Arntsen,

telefon: 470 28 123

Hanne Moe,

telefon: 990 33 434

ASMALØY MISJONSFORENING

31.08

28.09

Asmaløy bedehus kl. 19.

Velkommen!

Kontaktperson:

Anne Hvalgård,

telefon 995 83 695

FORMIDDAGSTREFF

26.08.2026 - Asmaløy

bedehus. Barbro Bjørck

forteller om sin tur «I

vesterled».

Musikk, formiddagsmat og

utlodning. Klokka 11-14.

29.09.2026 - Kirkens hus.

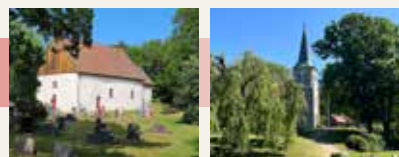
Siste frist for stoff til menighetsblad nr. 3 2026, er 20. august

Alle gudstjenester begynner kl. 11, hvis ikke annet tidspunkt er oppgitt.

Når	Hvor	Hva
14. juni	Hvaler	Gudstjeneste
21. juni	Spjærøy	Gudstjeneste
28. juni	Kråkerøy	Fellesgudstjeneste med Hvaler
5. juli	Hvaler	Fellesgudstjeneste med Kråkerøy
12. juli	Kråkerøy	Fellesgudstjeneste med Hvaler
19. juli	Spjærøy	Fellesgudstjeneste med Kråkerøy
26. juli	Kråkerøy	Fellesgudstjeneste med Hvaler
29. juli	Hvaler	OLSOK feiring kl. 17
2. august	Hvaler	Fellesgudstjeneste med Kråkerøy
9. august	Kråkerøy	Fellesgudstjeneste med Hvaler
16. august	Spjærøy	Gudstjeneste
23. august	Hvaler	Gudstjeneste
30. august	Spjærøy	Gudstjeneste
6. september	Hvaler	Konfirmasjonsgudstjeneste
12. september	Spjærøy	Konfirmasjonsgudstjeneste
13. september	Spjærøy	Konfirmasjonsgudstjeneste
20. september	Hvaler	Høsttakkefest, gudstjeneste for små og store, felles med Kråkerøy
27. september	Spjærøy	Misjonsgudstjeneste

Med forbehold om endringer.
Mer informasjon på kirken.no/hvaler
eller Facebook Hvaler Menighet.

**Vil du sitte på med noen som kjører til kirken?
Fra vest, kontakt Øyvind Olsen, tlf. 480 66 969.
Fra øst, kontakt Laila Olsen, tlf. 959 25 212.**

DØPTE

Hvaler kirke

Karen Aurora Møller-Nilsen
Magnus Gudim Hustad-
Eriksen

Spjærøy kirke

Astrid Sunde Buø

JORDFESTEDE

Hvaler kirke

Lise Storrød Granum
Marie Kaspara Jensen
Terje Gundersen
Kai Bertel Furuly
Kenneth Justin Phillips
Jorun Hougen
Una Else Olaussen
Kåre Sørby

JORDFESTEDE

Spjærøy kirke

Ruth Margareth Frantzen
Elliot Andreas Aune Sandvik
Harald Nilsen
Per Jensen
Inger Marit Eriksen
Helen Snefrid Martinsen

Jeløy kapell

Jorunn Helga Bysveen Larsen

HÅNDVERKS MARKED

KIRKENS HUS PÅ SKJÆRHOLDEN
18. OG 19. JULI, 12-17

Tomina Holten
Marit Jakobsen
Knut Egil Knutsen
Tom-Herman Lie
Hege Sogn Mathisen
Anne Pøhner
Liv Irene Sukkestad
Frode Vågdal
Reidun Wistner
Petter Wistner

© Marit Jakobsen

OLSOK I HVALER KIRKE OG PÅ TUSENÅRSSTEDET

29. juli feirer vi Olsok i Hvaler kirke kl. 17.

**Kjartan Hauglid fra NIKU rapporterer fra
arbeidet om aldersbestemmelsen av kirken.
Jan Olav Aarflot leder kvelden.**

Kjetil Ertresvåg, gir en kort orgelkonsert

Fra kirken går vi til 1000- årsstedet

**Servering av rømmegrøt med smørøye,
sukker, kanel og saft**

Kaffe og twist til dessert.

Alt dette får du for kun 60 kr.

Vipps eller kontant.